

**POSOLSTVO POSVÄTNEJ SYNODY
PRAVOSLÁVNEJ CIRKVI V ČESKÝCH KRAJINÁCH A NA SLOVENSKU
CHRISTOVO NARODENIE 2020/21**

Drahí duchovní otcovia, bratia a sestry,

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΑΡ ΓΑΙΕΤΕΙΝΑ!

«Nebo a zem nech sa dnes tešia, ako to kedysi predpovedali proroci, anjeli a ľudia nech duchovne plesajú: lebo Boh sa zjavil v tele tým, ktorí sedeli vo tme a tieni smrti. Narodil sa z Panny – prijali Ho jaskyňa a jasle. Pastieri ohlasujú zázrak – mágovia z Východu prinášajú do Betlehema dary. A my nehodnými ústami prinesme Mu chválu ako anjeli: Sláva Bohu na výsostiach, a na zemi mier, lebo prišiel Ten, v Ktorého dúfali národy, a zachránil nás z nepriateľskej poroby».¹ Tieto slová litijnej stichiry sviatku Christovho Narodenia nás i v tomto roku nabádajú, aby sme sa zamysleli nad hĺbkou tajomstva Božej, ale i našej kenózy, ktorú nám tento sviatok sprítomňuje.

V dňoch, ktoré prežívame, je dôležité, aby sme my kresťania, oduševnení betlehenskou radosťou, pripomenuli svetu, premoženému obavami a strachom z nákazlivej choroby, no hľadajúcemu útechu a oporu – že napriek všetkým skúškam existuje Boh, ktorý miluje človeka a – ako vraví sv. Ambróz Milánsky – Svojou «veľkou mocou dbá o všetko na tomto svete». Že jestvuje Boh, ktorý «tak miloval svet, že dal Svojho jednorodeného Syna, aby nik, kto verí v Neho, nezahynul, ale mal večný život»² (Jn 3,16). Nech uvedomenie si tejto Božej lásky k nám naplní naše srdcia, duše i spoločnosť, v ktorej žijeme.

Anjeli zvestovali Narodenie Spasiteľa pastierom slovami: «Sláva Bohu na výsostiach a na zemi mier!»³ (Lk 2,14). O akom mieri hovorili anjeli? O mieri medzi Bohom a človekom. O mieri, ktorý bol nastolený narodením Božieho Syna ako Syna človeka. Apoštol Pavol hovorí: «Nepochybne, veľké je tajomstvo zbožnosti: Boh sa zjavil v tele, bol ospravedlnený Duchom, videný anjelmi, hlá-

¹ НѢО Ѡ ЗЕМЛѢ ДНЕСЬ ПРѢРОЧЕСКИ ДА ВОЗВЕСЕЛѢТСѢ, ѦГГЛН Ѡ ЧЕЛОВѢЦЫ ДУХОВНУ ДА ТОРЖЕСТВУЮТЪ, ѦКѢ БГЪ ВО ПЛОТНІ ІВНІСА, СВЦЫМЪ ВО ТМѢ Ѡ СВННІ СЕДѢЦЫМЪ, РОЖДѢНІСА Ѡ ДѢВЫ: ВЕРТѢПЪ Ѡ ѦСЛН ПРІАША ТОГО: ПѢСТЫРІЕ ЧУДО ПРОПОВѢДУЮТЪ: КОЛѢВН Ѡ ВОСТѢКЪ ВЪ ВІДЛѢЕМЪ ДАРЫ ПРИНОСѢТЪ. МЫ ЖЕ ХВАЛѢ НЕДОСТѢЙНЫМИ ОУСТНѢМИ, ѦГГЛЪСКИ ТОМЪ ПРИНЕСЕМЪ: СЛАВА ВЪ ВЪШННХЪ БГѢ, Ѡ НА ЗЕМЛН МІРЪ: ПРІІДЕ БО ЧАЖНІЕ ІЗЪЫКѢВЪ, ПРИШѢДЪ СПАСѢ НАСЪ Ѡ РАБОТЫ ВРѢЖІѢ.

² ...ТАКѢ ВОЗАНѢН МІРЪ, ѦКѢ Ѡ СНА СВОЕГО СДННОРОДНАГО ДѢЛЪ СЪТЪ, ДА ВѢКЪ ВЪРѢДѢН ВЪ СЪНЬ НЕ ПОГІБНЕТЪ, НО ѠМАТЬ ЖНБѢТЪ ВѢЧНЫИ.

³ СЛАВА ВЪ ВЪШННХЪ БГѢ, Ѡ НА ЗЕМЛН МІРЪ!

saný medzi pohanmi, vierou prijatý vo svete a vzatý na nebo v sláve»⁴ (1Tim 3, 16). Christos v Sebe zjednotil Božskú a ľudskú prirodzenosť, nastolil medzi nimi mier a obnovil «spojenectvo» medzi Bohom a človekom. Túto skutočnosť pociťuje každý, kto sa usiluje žiť podľa Boha a konať dobro. Úzku a trnistú cestu duchovného života nie je možné prejsť bez Božej blahodate, poskytovanej človeku vo svätých Tajinách pri bohoslužbách v chráme.

Udalosti posledných mesiacov sa pre každého z nás stali skúškou – nielen našej viery v Boha a dôvery v Jeho plán spásy a spasiteľné riadenie dejín tohto sveta, ale – a to predovšetkým – skúškou nášho ľudského charakteru. Priznajme si s pokorou, že nie všetci sme v tejto skúške obstáli. Dôkazom toho sú rozvrátené rodiny a narušené medziľudské vzťahy, ale i atmosféra neistoty a strachu v občianskej spoločnosti. Láskovosť a slušnosť, úctivosť a vernosť, rešpekt a zdvorilosť – to všetko sú slová, ktoré sa začínajú vytrácať zo súčasného slovníka a pomaly, ale isto sa zaradia medzi archaizmy. Toto by sme nemali dopustiť – a tí silnejší vo viere by namiesto posudzovania a odsudzovania svojich «menších a slabších» bratov mali radšej pomôcť svojim bližným znovu sa postaviť na nohy, a nie «kopať do ležiaceho».

Skúsme začať Nový rok 2021 s myšlienkou na slová, s ktorými Ján Krstiteľ i Sám Christos začali svoje kázanie: **«Robte pokánie, lebo sa priblížilo Nebeské Kráľovstvo!»**⁵ (Mt 3, 2). Ak sa nám v uplynulom roku podarilo spraviť čosi dobré, poďakujme za to Bohu – ak nie, poprosme Ho, aby nám odpustil naše hriechy, našu lenivosť a zanedbávanie spásy. Prosme Ho, aby nám daroval ducha pokory a silu pre skutky lásky, aby nás požehnal pravým, ozajstným šťastím.

Sviatok Christovho Narodenia nás všetkých pozýva, aby sme sa **«spolu s Christom narodili, spolu s Ním boli ukrižovaní a pochovaní, ale spolu s Ním i vstali z mŕtvych.»** Podľa slov sv. Jána Zlatoústeho je potrebné podstúpiť túto spásonosnú zmenu, **«aby tak ako z užitočného vzniklo súženie, zo súženia opäť vzniklo to, čo je užitočné».**

Len prijatím Božej lásky môžeme porozumieť pravému zmyslu nášho života na tejto zemi a udalostiam, ktoré nás stretávajú na našej ceste životom.

Materiálne hodnoty, kariéra, sláva, bohatstvo a postavenie, ale i životné ťažkosti, bolesť, utrpenie či samotná smrť získavajú vo svetle Christovej pravdy iný rozmer. Len vo svetle Evanjelia môžeme rozpoznať pravé hodnoty. Rozoznať to, čo je chvíľkové, od toho, čo je nepominuteľné, odlíšiť ligotavé návnady od skutočných hodnôt.

⁴ Ἰσποβεδέμων βέλιον ἔσται βλγοχέρτια τάνη: ἐξ ἁβήσα βο πλῆτι, ὠπρβαδάσα βχ δῆτε, ποκαζάσα ἄγγλωμχ, προποβεδανχ ββίττε βο ἰάζβιττῆχχ, βῆροβασα βχ μίρτε, βοζηεείσα βο σλάβτε.

⁵ Ποκάιπτεσα, πρβελίχνηοσα τῷτῆβε ηῆνοε!

Nezabúdajme, že v žiadnej chvíli nášho života nie sme sami, že je s nami Boh. Refrén hymnu vianočného povečeria: «**Lebo s nami je Boh!**»⁶ (Iz 8, 9), vzatý z knihy proroka Izaiáša, nie je len tradičnou bohoslužobnou piesňou - je v ňom vyjadrená živá skúsenosť nespočetných pokolení kresťanov. Christos povedal: «**Hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta!**»⁷ (Mt 28, 20). Keď nesieme svoj kríž, nenesieme ho sami. On Sám nesie nás i náš kríž. Preto priľnime k Nemu ešte silnejšie a dôverujme mu, lebo len viera môže dodať človekovi odvahu, silu a istotu.

Pamätajúc na výzvu apoštola Pavla: «**Ustavične sa radujte v Pánovi!**»⁸ (Flp 4,4) prajeme všetkým radostiplné prežitie sviatkov Christovho Narodenia a požehnaný Nový rok 2021!

† **Rastislav**

arcibiskup prešovský,
metropolita českých krajín a Slovenska

† **Michal**

arcibiskup pražský a českých krajín

† **Simeon**

arcibiskup olomoucko-brniansky

† **Juraj**

arcibiskup michalovsko-košický

† **Izaiáš**

biskup šumperský

⁶ **Гѣхъ съ нами бѣхъ!**

⁷ **Гѣ, ѡзъ съ бѣми чѣмь во вѣдъ дни до скончѣнїа вѣка!**

⁸ **Рѣдѣйте вѣгдѣ ѡ гѣхъ!**